

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Öncelikli Araştırma Alanı Belirleme Protokolü

Birim	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Tarih: 14.04.2026
Konu	Öncelikli Araştırma Alanlarının Belirlenmesi	

1. GENEL DEĞERLENDİRME

Sağlık Bilimleri Fakültesi olarak, Üniversitemizin 'Girişim Odaklı Üniversite' vizyonu ve 'Endüstriyel Kenevir' ihtisaslaşma hedefi doğrultusunda yürütülen Öncelikli Araştırma Alanı Belirleme Protokolü kapsamında Sağlık Bilimleri Fakültesi olarak akademik birimlerimizin katkıları ile yapılan değerlendirmeler tamamlanmıştır. Öncelikli alan belirleme süreci akademik yetkinlik, altyapı ve uygulanabilirlik, stratejik uyum, fonlanabilirlik ve disiplinlerarası iş birliği kriterleri çerçevesinde yürütülmüştür. Bu kapsamda Fakültemizin öncelikli araştırma alanları aşağıda sunulmuştur. Bu protokol Hemşirelik, Ebelik, Çocuk Gelişimi, Sosyal Hizmet ve Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon bölümlerimizin ortak değerlendirmesini yansıtmakta olup belirtilen beş temel kriter çerçevesinde hazırlanmıştır.

2. ÖNCELİKLİ ARAŞTIRMA ALANLARI — ÖZET

Sıra	Araştırma Alanı	Temel Gerekçe	Fon Potansiyeli
1	Toplumda Bağımlılık	Genç nüfusta ve toplumda artan bağımlılık, erken tanı ve önleme açısından kritik toplumsal etki ve farkındalık oluşturma	TÜBİTAK, Kamu Kurumları, KOSGEB, BAP, AB
2	Sürdürülebilir Nüfus Politikaları, Üreme ve Cinsel Sağlık	Sürdürülebilir nüfus politikaları anne-çocuk sağlığı, sağlık göstergelerini iyileştirme	TÜBİTAK, Sağlık Bakanlığı, BAP, AB
3	Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi	Bireysel ve toplumsal düzeyde hastalık yükünün azaltılması, koruyucu hizmetler ve sağlık okuryazarlığı kapsamında yüksek etki potansiyeli oluşturma	TÜBİTAK, Sağlık Bakanlığı, AB, BAP
4	Dijital Teknolojiler ve Yapay Zekanın Sağlıkta Kullanımı	Bakım, karar verme süreçleri ve sağlık göstergelerini iyileştirme, güvenli hasta bakımı sağlama	TÜBİTAK, AB Ufuk Avrupa, BAP

3. ARAŞTIRMA ALANLARI — DETAYLI DEĞERLENDİRME

1 Toplumda Bağımlılık

Bağımlılık (madde bağımlılığı, dijital bağımlılık, sosyal medya ve oyun bağımlılığı), son yıllarda hem ulusal hem de uluslararası düzeyde önemli bir halk sağlığı sorunu olarak öne çıkmaktadır. Özellikle genç nüfus arasında bağımlılık davranışlarının artış göstermesi, fiziksel sağlık, ruh sağlığı, akademik başarı ve sosyal yaşam üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır.

Bu alan, koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında erken tanı, risk belirleme ve önleyici müdahalelerin geliştirilmesi açısından yüksek önem taşımaktadır. Bağımlılıkla mücadeleye yönelik geliştirilecek eğitim programları, farkındalık çalışmaları ve müdahale modelleri, toplum sağlığının korunmasına doğrudan katkı sağlayarak yüksek toplumsal etki potansiyeli taşımaktadır.

Protokol Kriterleri Değerlendirmesi

Kriter	Değerlendirme	Durum
Akademik Yetkinlik	Hemşirelik ve Sosyal Hizmet bölümlerinde bağımlılık, ruh sağlığı ve koruyucu sağlık konularında uzmanlaşmış, son 5 yılda nitelikli yayın üretmiş öğretim üyeleri mevcuttur.	✓ Karşılıyor
Altyapı ve Uygulanabilirlik	Toplum sağlığı araştırmaları için gerekli saha erişimi, anket/ölçek altyapısı ve üniversite öğrenci popülasyonuna doğrudan erişim imkânı mevcuttur.	✓ Karşılıyor
Stratejik Uyum ve Bölgesel Odak	Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Ulusal Stratejisi, Yeşilay iş birlikleri ve bölgesel halk sağlığı öncelikleriyle tam uyum sağlanmaktadır.	✓ Karşılıyor
Fonlanabilirlik ve Çıktı Potansiyeli	TÜBİTAK 3501/1001/1002 programları, Sağlık Bakanlığı araştırma destekleri, BAP tarafında fonlanma potansiyeli bulunmaktadır.	✓ Karşılıyor
Disiplinlerarası İş Birliği	Psikoloji, Halk Sağlığı, Tıp, Eğitim bilimleri, STK'lar, Yeşilay ile ortak çalışma potansiyeli bulunmaktadır.	✓ Karşılıyor

Ortak Yürütülebilecek Disiplinler

Ebelik • Hemşirelik • Çocuk Gelişimi • Sosyal Hizmet • Psikoloji • Halk Sağlığı • Eğitim Bilimleri • Tıp • Yeşilay

2 Sürdürülebilir Nüfus Politikaları ve Üreme Sağlığı

Sürdürülebilir nüfus politikaları ve üreme sağlığı, toplumun demografik dengesi, anne-çocuk sağlığının korunması ve sağlık sistemlerinin etkinliği açısından stratejik öneme sahiptir. Doğurganlık oranlarındaki değişimler, yaşlanan nüfus ve üreme sağlığı hizmetlerine erişimdeki eşitsizlikler bu alanı öncelikli hale getirmektedir.

Bu alanda yürütülecek çalışmalar; koruyucu sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine, sağlık göstergelerinin iyileştirilmesine ve toplumsal refahın artırılmasına katkı sağlayacaktır. Ebelik bölümümüzün bu alandaki köklü akademik birikimi ve klinik deneyimi, araştırma programının temel taşı oluşturmaktadır.

Protokol Kriterleri Değerlendirmesi

Kriter	Değerlendirme	Durum
Akademik Yetkinlik	Ebelik bölümünde üreme sağlığı, perinatal bakım ve demografik araştırmalar konusunda güçlü akademik kadroya sahip olunmaktadır. Son 5 yılda çok sayıda uluslararası yayın üretilmiştir.	✓ Karşılıyor
Altyapı ve Uygulanabilirlik	Üniversite hastanesi, saha çalışmaları ve toplum temelli uygulamalar aracılığı ile araştırmalar yürütülmektedir..	✓ Karşılıyor
Stratejik Uyum ve Bölgesel Odak	Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) öncelikleri, Sağlık Bakanlığı Anne-Çocuk Sağlığı Programı ve bölgesel doğurganlık göstergeleriyle doğrudan uyum sağlanmaktadır.	✓ Karşılıyor
Fonlanabilirlik ve Çıktı Potansiyeli	TÜBİTAK, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı destekleri, AB projeleri ve BAP tarafında fonlanabilme potansiyeli yüksektir.	✓ Karşılıyor
Disiplinlerarası İş Birliği	Hemşirelik, Ebelik, Çocuk Gelişimi, Sosyal Hizmet, Halk Sağlığı, Tıp ve Sağlık Yönetimi bölümleriyle ortak araştırma projesi taslakları geliştirme potansiyeli bulunmaktadır.	✓ Karşılıyor

Ortak Yürütülebilecek Disiplinler

Ebelik • Hemşirelik • Çocuk Gelişimi • Sosyal Hizmet • Halk Sağlığı • Demografi • Tıp • Sağlık Yönetimi

3 Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi

Sağlığın korunması ve geliştirilmesi; bireylerin ve toplulukların sağlık davranışlarını iyileştirmeye, hastalık risklerini azaltmaya ve yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik kapsamlı bir araştırma alanını ifade etmektedir. Kronik hastalıkların artışı, sağlıksız beslenme alışkanlıkları, fiziksel inaktivite ve sağlık okuryazarlığındaki yetersizlikler; koruyucu sağlık hizmetlerine olan ihtiyacı her geçen gün artırmaktadır.

Bu alan; sağlık eğitimi, davranış değişikliği müdahaleleri, toplum tabanlı sağlık programları ve sağlık politikası geliştirme boyutlarıyla Fakültemizin **tüm bölümlerini kapsayan bütünleşik bir araştırma çerçevesi** sunmaktadır. Birinci basamak sağlık hizmetleriyle doğrudan bağlantısı, hem kısa vadeli toplumsal etki hem de uzun vadeli sağlık sistemi sürdürülebilirliği açısından stratejik bir öneme sahiptir.

Protokol Kriterleri Değerlendirmesi

Kriter	Değerlendirme	Durum
Akademik Yetkinlik	Halk sağlığı, sağlık eğitimi, beslenme ve yaşam boyu sağlık gelişimi alanlarında uzmanlaşmış, son 5 yılda nitelikli yayın üretmiş öğretim üyeleri Fakültemizin tüm bölümlerinde mevcuttur.	✓ Karşılıyor
Altyapı ve Uygulanabilirlik	Toplum sağlığı merkezleri, saha araştırma altyapısı, üniversite bünyesindeki geniş katılımcı havuzu araştırmaların yürütülmesine olanak tanımaktadır.	✓ Karşılıyor
Stratejik Uyum ve Bölgesel Odak	Türkiye Sağlıklı Yaşam ve Hareketlilik Programı, Sağlık Bakanlığı Kronik Hastalıklar Eylem Planı ve bölgesel halk sağlığı öncelikleriyle tam örtüşme sağlanmaktadır.	✓ Karşılıyor
Fonlanabilirlik ve Çıktı Potansiyeli	TÜBİTAK projeleri, Sağlık Bakanlığı TUSEB destekleri, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı projeleri, AB ve BAP projeleri için fonlanabilme potansiyeli mevcuttur.	✓ Karşılıyor
Disiplinlerarası İş Birliği	Ebelik, Hemşirelik, Çocuk Gelişimi, Sosyal Hizmet, Beslenme ve Diyetetik bölümleriyle birlikte Tıp, Psikoloji, Spor Bilimleri, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon ve Eğitim Fakültesi, MEB, Aile ve Sosyal Hizmet müdürlüğü ile, ortak proje üretimi için uyumlu yapıya sahiptir.	✓ Karşılıyor

Ortak Yürütülebilecek Disiplinler

Ebelik • Hemşirelik • Çocuk Gelişimi • Sosyal Hizmet • Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon • Beslenme ve Diyetetik • Halk Sağlığı • Tıp • Psikoloji • Spor Bilimleri • Eğitim Bilimleri

4

Dijital Teknolojiler ve Yapay Zekanın Sağlıkta Kullanımı

Dijital teknolojiler ve yapay zeka uygulamaları, sağlık hizmetlerinin sunumunda köklü bir dönüşüm yaratmakta olup; tanı, tedavi, izlem ve önleyici sağlık hizmetlerinin daha hızlı, doğru ve erişilebilir şekilde gerçekleştirilmesine olanak sağlamaktadır. Bu alan, ulusal ve uluslararası düzeyde hızla gelişmekte olup yüksek araştırma fonu potansiyeline sahiptir. Avrupa Birliği, Dünya Sağlık Örgütü ve ulusal destek programları dijital sağlık ve yapay zekâ temelli projeleri öncelikli olarak desteklemektedir.

Dijital sağlık uygulamaları (tele-tıp, uzaktan hasta takibi, mobil sağlık uygulamaları) özellikle yaşlanan nüfus, kronik hastalıkların artışı ve sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan eşitsizlikler gibi güncel sorunlara yenilikçi çözümler sunmaktadır. Fakültemiz bu alanda gelişme potansiyeline sahip olmakla birlikte; mevcut akademik yetkinlik ve teknik altyapı kısmen oluşmuş durumdadır. Bilgisayar Mühendisliği ve Bilişim bölümleriyle kurulacak güçlü iş birliği, söz konusu eksikliklerin orta vadede giderilmesini sağlayacaktır.

Protokol Kriterleri Değerlendirmesi

Kriter	Değerlendirme	Durum
Akademik Yetkinlik	Fakültemizde dijital sağlık ve yapay zekâ konularında doğrudan uzmanlaşmış öğretim üyesi sayısı sınırlı kalmaktadır. Fakültemizde bu alanla ilişkili çalışmalar yürütülmekte olup akademik kapasitenin güçlendirilmesi planlanmaktadır.	⚠ Kismen Karşılıyor
Altyapı ve Uygulanabilirlik	Temel bilgisayar ve simülasyon altyapısı mevcut olmakla birlikte; yapay zekâ araştırmaları için gereken ileri düzey donanım, yazılım lisansları ve veri işleme kapasitesi henüz yeterli düzeyde değildir.	⚠ Kismen Karşılıyor
Stratejik Uyum ve Bölgesel Odak	Üniversitemizin girişimcilik vizyonu ve ulusal Sağlıkta Dijital Dönüşüm Stratejisi ile güçlü uyum mevcuttur. Bu alan, orta-uzun vadede Fakültemiz için stratejik öncelik haline getirilmesi hedeflenmektedir.	✓ Karşılıyor
Fonlanabilirlik ve Çıktı Potansiyeli	TÜBİTAK 1001/1003, AB Ufuk Avrupa (Health Cluster) ve sağlık teknolojisi sektörüyle iş birliği potansiyeli oldukça yüksektir. Kapasite geliştirildiğinde yazılım tescili ve patent üretimi hedeflenmektedir.	✓ Karşılıyor
Disiplinlerarası İş Birliği	Bilgisayar Mühendisliği, Bilişim, İstatistik ve Yapay Zekâ bölümleriyle ortak proje çerçevesi geliştirilme potansiyeli yüksektir.	✓ Karşılıyor

Ortak Yürütülebilecek Disiplinler

Ebelik • Hemşirelik • Çocuk Gelişimi • Sosyal Hizmet • Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon • Bilgisayar Mühendisliği • Bilişim • İstatistik • Yapay Zekâ

4. KISA VE ORTA VADELİ HEDEFLER

Kısa Vadeli Hedefler (0–12 Ay)

- Her dört öncelikli alanda birer sistematik derleme / meta-analiz makalesi (toplam 4 SCI/SSCI/Uluslararası hedefi)
- TÜBİTAK proje başvurularının hazırlanması ve sunulması
- Dört alana özel disiplinlerarası araştırma çalışma gruplarının kurulması
- Üniversite öğrencileri ve toplumdaki farklı popülasyon üzerinde bağımlılık ve sağlık davranışları tarama çalışmasının başlatılması
- Dijital sağlık alanında ortak proje çalışmalarının başlatılması
- Yapay zeka ve dijital sağlık alanında eğitim, seminer programlarının düzenlenmesi

Orta/Uzun Vadeli Hedefler (12–36 Ay)

- Her dört alandan en az 1 ulusal/uluslararası proje kazanımı (toplam 4 proje)
- Dijital sağlık alanında yazılım tescili veya patent başvurusu
- Uluslararası/ulusal kongre organizasyonu veya çalıştay düzenlenmesi
- Lisansüstü düzeyde araştırma odaklı seçmeli ders modüllerinin açılması

Sağlık Bilimleri Fakültesi olarak belirlediğimiz dört öncelikli araştırma alanının, Üniversitemizin kurumsal vizyonuna güçlü katkı sunacağı kanaatindeyiz.

Hazırlayan
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Araştırma Koordinatörü

Onaylayan
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Dekan